

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2012/428
Karar No : 2018/3022

Tarih : 11.03.2019
Sayı : 1706
SDP : 640

DAVACI : Mehmet YURT
Türk Konut, Nergiz Sitesi 125 Ada, No:12/A
Çayyolu-Çankaya/ANKARA

DAVALI : Rekabet Kurumu
Üniversiteler Mahallesi, 1597. Cadde, No:9
Bilkent-Çankaya/ANKARA

VEKİLİ : Av. Ertül ATAKAN - Aynı adreste

MÜDAHİLLER

(DAVALI YANINDA) : 1. Yön Dayanıklı Tüketim Malları Pazarlama
Sanayi ve Ticaret A.Ş.

VEKİLİ : Av. Nuran ASLAN
Susuz Mahallesi, FSM Bulvarı Serpmeleri, No:262
Susuz-Yenimahalle/ANKARA

VEKİLİ : Av. Ezgi YÜCEL
OSB 6. Cadde, No:35 Melikgazi/KAYSERİ
3. Boytaş Mobilya Sanayi ve Ticaret A.Ş.

VEKİLİ : Av. Dürdane KEÇEBAŞ
Barbaros Mahallesi, Oymak Caddesi, Sümer Hukuk Plaza, A-Blok,
No:8/17 Kocasinan/KAYSERİ

DAVANIN KONUSU : Rekabet Kurulu'nun (Kurul) 02/11/2011 tarih ve 11-55/1434-509 sayılı kararının iptali istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI : Bellona markalı ürünlerin satışı konusunda Ankara'da faaliyet gösteren bayilerin kendi aralarında fiyat anlaşması olduğu, sağlayıcı firmaların yeniden satış fiyatına müdahale ettiği, bu konularda somut ve açık tespitlerin Kurum'a iletilmesine rağmen soruşturma açılmadığı, sağlayıcı tarafından bayilerin fiyatına müdahale edildiğine ilişkin tespit ve delillerin bulunduğu, bayilerin kendi fiyatlarını belirlemesinin ceza tehdidiyle engellendiği, bayilerle sağlayıcı arasındaki sözleşmenin değiştirilmiş olmasının dahi şikâyet olunan şirketin uzun bir süre rekabeti ihlâl ettiğinin göstergesi olduğu, bayilerle yapılan toplantılarda liste fiyatlarının uygulanması için baskı yapıldığı, söz konusu rekabet ihlalleri ortadayken soruşturma açılmamasının hukuka aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

DAVALININ SAVUNMASI : Öneri neticesinde elde edilen delillerden, fiyat birlikteliğinin sağlanmaya çalışıldığı, ancak başarı elde edilemediğinin anlaşıldığı, bayilik sözleşmelerinin incelendiği, ancak rekabete aykırı bir maddenin bulunmadığının tespit edildiği, ayrıca

T.C.

**DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE**

Esas No : 2012/428

Karar No : 2018/3022

Bellona'nın bayileriyle imzaladığı bayilik sözleşmesinin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyet Tebliği kapsamında kaldığı, Bellona'nın İstikbal markalı ürünlere ilişkin alınan 16/12/2010 tarih ve 10-78/1624-624 sayılı Kurul kararı sonrası 4054 sayılı Kanun hükümlerine uygun davrandığı, yatay anlaşmalarda sert bir tutum sergilenirken dikey anlaşmalarda daha çok ihlâlâle son verilmesinin istendiği, soruşturma açılmasını gerektirecek yeterli delil bulunmadığı, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ AHMET ASYA'NIN DÜŞÜNCESİ :

Dava konusu işlemin iptali gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY SAVCISI PINAR İMİRZALIOĞLU'NUN DÜŞÜNCESİ :

Dava; Rekabet Kurulu'nun 02.11.2011 günlü ve 11-55/1434-509 sayılı Kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1.maddesinde; Bu Kanunun amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş, *Kanun'un 4.maddesinin 1.fıkrasında da;* Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukukâ aykırı ve yasak olduğu kurala bağlanmıştır.

Kanun'un "Kurulun Yetkileri" başlıklı 2.Bölümü altında yer alan "ihlale son verme" başlıklı 9.maddesinde ise; " Kurul, ihbar, şikayet ya da Bakanlığın talebi üzerine veya resen bu Kanunun 4,6 ve 7 nci maddelerinin ihlal edildiğini tespit ederse ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine bu Kanunun Dördüncü kısmında belirtilen hükümler çerçevesinde, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kapsayan bir kararı bildirir.

Meşru bir menfaati olan gerçek ve tüzelkişiler şikayette bulunabilir.

Kurul, birinci fıkraya göre bir karar almadan önce ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine ihlale ne şekilde son vereceklerine ilişkin görüşlerini yazılı olarak bildirir.

Kurul, nihai karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu durumlarda,ihlalden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihai kararın kapsamını aşmayacak şekilde geçici tedbirler alabilir." düzenlemesine yer verilmiştir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukukî işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2012/428

Karar No : 2018/3022

sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılarak, 40.maddesinde, Rekabet Kurulunun re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar vereceği, önaraştırma yapılmasına karar verildiği takdirde önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgileri, her türlü delilleri ve konu hakkındaki görüşlerini Kurula yazılı olarak bildireceği; 41.maddesinde, önaraştırma raporunun Kurula teslimini takiben Kurulun elde edilmiş olan bilgileri değerlendirerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar vereceği belirtilmiş, 43.,44.,45.,46. ve 47.maddelerinde ise, Kurulun soruşturmaya başlaması halinde uygulanacak idari usul çerçevesinde delillerin toplanması, tarafların bilgilendirilmesi, tebligat ve cevap verme ve sözlü savunma toplantısına ilişkin kurallara yer verilmiştir.

Davacı tarafından, Bellona markalı ürünlerin tek bir fiyattan satılmak suretiyle yeniden satış fiyatının tespit edilerek, 4054 sayılı Kanun'un 4.maddesinin ihlal edildiği iddiasıyla davalı idareye başvurulmuş ve Rekabet Kurulu'nun 02.11.2011 tarih ve 11-55/1434-509 sayılı Kararı ile; *"dosya konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41.maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, bununla birlikte, Bellona markalı ürünler için bayilerin satış fiyatlarına müdahale edilmesinin rekabet ihlali teşkil etmesi nedeniyle, bu tür eylemlerden kaçınılması gerektiği yönünde aynı Kanun'un 9.maddesinin 3.fıkrası uyarınca taraflara görüş bildirilmesine"* karar verilmesi üzerine, anılan kararın iptali istemi ile, bakılan dava açılmıştır.

Dava konusu Rekabet Kurulu Kararı ile eki işlem dosyasının incelenmesinden; Bellona'nın, Bellona marka ürünlerin satışında, ana bayilerini fiyat istikrarına davet ettiği ve nakit satışlarda iskonto uygulanmamasına yönelik telkinlerde bulunduğu, hatta bayileri biraraya getirmek suretiyle bu birlikteliği sağlamaya çalışmış ise de, bu girişimlerinin başarısız olduğu, fiyat istikrarına uymayanların bayiliğinin, ana bayi tarafından iptal edilebilmesi koşulunun sözleşmelerde yer almadığı, Bellona'nın bağlı olduğu **Boydak Grubunun bir diğer markası olan İstikbal hakkında yapılan incelemeye ilişkin 16.12.2010 tarih ve 10-78/1624-624 sayılı Kurul Kararı ile; İstikbal'in ana bayi ve bayileriyle yaptığı sözleşmelerin, bayilerin satış fiyatlarına ilişkin kısmının değiştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmış** üzerine, bu karar sonrasında Boydak Holding'in, Bellona için imzalanan bayilik anlaşmalarında da benzer adımlar atmaya karar vererek, sözleşmeleri yenilediği, böylece Bellona ve bayileri arasındaki sözleşmelerin, 2011 yılı içerisinde, Kurulun İstikbal Kararına uygun olarak değiştirilmiş olduğu, bu nedenle incelemelerin bu tarihten önceki döneme ilişkin olarak yapıldığı; öte yandan, Bellona Bayilik Sözleşmelerinin, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında yer aldığı, başka bir deyişle, Bellona'nın satıcılara, tavsiye ya da azami fiyat olarak nitelendirilebilen fiyat listeleri göndermesinin, 2002/2 sayılı Tebliğin 4/a maddesinde yer alan; *"alıcının kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesi, sabit veya asgari satış fiyatını belirlemesi veya satış fiyatını tavsiye etmesi mümkündür"* kuralı içerisinde değerlendirilebileceği, ayrıca, sözleşmelerde yer alan; *"Bellona haricinde hiçbir yabancı ürün satmama"* şeklindeki rekabet etmeme yükümlülüğünün, 5 yıllık sözleşme süresi ile sınırlanmış

T.C.

DANIŞTAY

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2012/428

Karar No : 2018/3022

olması nedeniyle 2002/2 sayılı Tebliğde öngörülen süre ile tutarlı olduğu, incelenen bilgi ve belgelerden, Bellona'nın yeniden satış fiyatının tespitini amaçlayan eylemler içerisinde olduğu görülmekte ise de, **bu eylemlerin çoğunun, İstikbal hakkında alınan karardan önce gerçekleştirildiği**, Bellona'nın bu karardan sonra, dikey yapılandırmasını yeniden gözden geçirerek, 4054 sayılı Kanun'a uygun şekilde hareket etmeye başladığı, nitekim marka imajının korunmasına yönelik olan; Bellona'nın yeniden satış fiyatına müdahale istemi ile, "gölge müşteri" uygulamasının, İstikbal hakkındaki Kurul Kararı sonrasında sona erdiği anlaşılmıştır.

4054 sayılı Kanun'un yukarıda belirtilen 9. Maddesinin 3.fıkrası uyarınca; Kurul'un, incelemelerinin ilk aşamalarında (ilk inceleme/önaraştırma), ihlalin varlığına ilişkin önemli bulgular elde etmiş olmasına karşın, soruşturma açmayıp, teşebbüslerden, rekabetin biran önce tesisine yönelik taahhütler almak suretiyle incelemesine son verebileceği açıktır. Kurul'un soruşturma açmak ya da açılmış bir soruşturmayı sürdürmek istememesinin; ağır bir ihlalin söz konusu olmaması, ihlalin süresinin kısa olması, ihlalin henüz etki doğurmamış olması gibi nedenleri olabileceği gibi, ihlalin varlığına rağmen usül ekonomisinin sağlayacağı faydaların daha ağır basması da olabilir.

Dava konusu uyuşmazlıkta da, **Rekabet Kurulu'nun**, Bellona'nın İstikbal hakkında alınan karardan sonra, yeniden satış fiyatının tespitini amaçlayan eylemlerinden vazgeçmiş olması, Bellona markalı ürünler için yayımlanan fiyat listelerinde yer alan fiyatların tavsiye niteliğinde olup, ihlalin ağır nitelikte olmaması **hususlarını gözeterek**, Kanun'un 9.maddesinin kullanılması yoluyla ihalle son verilmesi yolunu tercih ettiği kanaatine varılmıştır.

Bu durumda; soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve Bellona markalı ürünler için bayilerin satış fiyatlarına müdahale edilmek suretiyle gerçekleştirilen rekabet ihlalinin kaçınılması gerektiğine yönelik taraflara görüş bildirilmesine ilişkin dava konusu Rekabet Kurulu Kararında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; **davanın reddine** karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesince, Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

MADDİ OLAY VE HUKUKİ SÜREÇ :

Davacı tarafından, 22/07/2011 tarihinde Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına alınan dilekçeyle davalı idare yanında müdahil şirketler hakkında, "A. A. Torun Pazarlama Ltd. Şti.'nden Bellona markalı oturma takımı aldığı, bayi yetkilisince peşin veya başka türlü indirim yapıldığı takdirde Bellonanın bayiye 10.000 TL ceza kestiğinin ifade edildiği, Aksa Mobilya Tic.'in ve Koçlar Day. Tük. Mal. Paz. San. Tic. Ltd. Şti.'nin de benzer şekilde indirim yapmalarının yasak olduğunu kendisine söylediği, bu durumun Bellona firması ile Bellonanın

T.C.

**DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE**

Esas No : 2012/428

Karar No : 2018/3022

Ankara bayileri arasında fiyat anlaşması olduğunu gösterdiği" iddialarıyla şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

14/09/2011 tarihli Kurul kararıyla şikâyet edilen teşebbüsler hakkında önaraştırma yapılmasına karar verilmiş, bu karar çerçevesinde Bellona'nın merkezinde ve Yön Dayanıklı Tüketim Malları Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş.(Yön A.Ş.)'de yerinde incelemelerde bulunulmuştur.

Dava konusu 02/11/2011 tarih ve 11-55/1434-509 sayılı Kurul kararında özetle; "Bellonanın bayilik sözleşmelerinin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında olduğu, Boydak Grubunun ve Yön A.Ş.'nin Bellona markalı ürünlerde yeniden satış fiyatının tespitine yönelik eylemlerde bulunduğu, ancak aynı gruba ait İstikbal markası için başlatılan rekabet incelemesi sonrası alınan Kurul kararına uygun davranmak için Boydak Grubuna 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca yapılan bildirim sonrasında tarafların Bellona markasına yönelik faaliyetlerinde de 4054 sayılı Kanun'u gözetmeye başladığı"ndan bahisle, anılan iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, bununla birlikte, Bellona markalı ürünler için bayilerin satış fiyatlarına müdahale edilmesinin rekabet ihlâli teşkil ettiği ve bu tür eylemlerden kaçınılması gerektiği yönünde aynı Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrası uyarınca taraflara görüş bildirilmesine karar verilmiştir.

Bunun üzerine bakılan dava açılmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE:

İlgili Mevzuat:

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, bu Kanun'un amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiştir.

4054 sayılı Kanun'un 2. maddesinde, "Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukuki işlem ve davranışlar, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler bu Kanun kapsamına girer." kuralı yer almaktadır.

Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2012/428
Karar No : 2018/3022

Bu hâller, özellikle şunlardır:

- a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,
- b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,
- c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,
- d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,
- e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,
- f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi..." kuralına yer verilmiştir.

Kanun'un 9. maddesinde, "Kurul, ihbar, şikâyet ya da Bakanlığın talebi üzerine veya re'sen bu Kanunun 4, 6 ve 7'nci maddelerinin ihlâl edildiğini tespit ederse ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine bu Kanunun Dördüncü kısmında belirtilen hükümler çerçevesinde, rekabetin tesisi ve ihlâlden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kapsayan bir kararı bildirir.

Meşru bir menfaati olan gerçek ve tüzelkişiler şikâyette bulunabilir.

Kurul, birinci fıkraya göre bir karar almadan önce ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine ihlâl ne şekilde son vereceklerine ilişkin görüşlerini yazılı olarak bildirir.

Kurul, nihai karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu durumlarda ihlâlden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihai kararın kapsamını aşmayacak şekilde geçici tedbirler alabilir. Kuralına yer verilmiştir.

4054 sayılı Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukukî işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmış; 40. maddesinde, Rekabet Kurulu'nun re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar vereceği, önaraştırma yapılmasına karar verildiği takdirde önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgileri, her türlü delilleri ve konu hakkındaki görüşlerini Kurula yazılı olarak bildireceği; 41. maddesinde, önaraştırma raporunun Kurula teslimini takiben Kurulun elde edilmiş olan bilgileri değerlendirerek soruşturma açılmasına veya

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2012/428

Karar No: 2018/3022

açılmamasına karar vereceği belirtilmiş; 43., 44., 45., 46. ve 47. maddelerinde ise Kurulun soruşturmaya başlaması halinde uygulanacak idari usul çerçevesinde delillerin toplanması, tarafların bilgilendirilmesi, tebligat ve cevap verme ve sözlü savunma toplantısına ilişkin kurallara yer verilmiştir.

Hukuki Değerlendirme:

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesiyle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır. Bu bağlamda, üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren sağlayıcı ile bayileri arasında yeniden satış fiyatının belirlenmesine yönelik yapılacak bir anlaşmanın ya da bu yöndeki eylemlerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilebileceği açıktır.

Dava konusu uyuşmazlıkta da, Bellona firması ile Bellonanın Ankara bayileri arasında fiyat anlaşması olduğu, sağlayıcı konumundaki Bellona'nın Ankara bayilerine tavsiye niteliğinde olduğu ifade edilen, ancak yaptırım tehdidi nedeniyle (zorunlu) yeniden satış fiyatının tespiti iddiasının Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Davalı idarece, önaraştırma kapsamında yapılan yerinde incelemelerde pek çok belge bulunmuş olup bu belgelerle ilgili dava konusu Kurul kararında özetle:

"Bellonanın merkezinde ve Yön A.Ş.'de raportörlerce yapılan yerinde incelemede elde edilen belgelerin genelinde Bellonanın ana bayilerini fiyat istikrarına davet ettiğini, indirimlere gidilmemesini telkin ettiğini ve nakit satışlarda iskonto uygulanmamasını istediğini gösteren hususlar bulunduğu dosya mevcudu bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır. Diğer yandan bazı belgelerde ise bayilerin bir araya getirilmek suretiyle söz konusu birlikteliğin de sağlanmaya çalışıldığı ancak çoğu zaman bu girişimin başarısız olduğu görülmektedir. Bir diğer husus ise "gölge müşteri" uygulaması ile zaman zaman Ankara'daki Bellona bayilerinin denetlendiği tespit edilmiş olup, yapılan denetimlerde Bellona bayilerinin müşterilerle olan ilişkilerinin nasıl olduğunun yanı sıra fiyatlardaki istikrarının da kontrol edildiğini gösteren belgelere ulaşıldığı dosya mevcudundan anlaşılmıştır.

Fiyat istikrarına uymayanların bayiliğinin ana bayi tarafından iptal edilebilmesi koşulunun sözleşmelere getirilip getirilmediğinin tespiti için Bellona ana bayilik sözleşmeleri incelenmiş ve ana bayilik sözleşmelerinde bu yönde bir hüküm bulunmadığı görülmüştür. Dolayısıyla, İzpa Bölge Sorumlusu tarafından İzpa Genel Müdürüne gönderilen "Bayilik Sözleşmesine Ek Madde Hk." başlıklı e-postada; "Madde 4 – Bayinin, bayilik sözleşmesinde belirtilen bayilik kurallarına, fiyat istikrar politikalarına, kampanya uygulamalarına ve marka çalışma politikalarına uymayan çalışmalarının ve uygulamalarının tespit edilmesi ve gerekli uyarıların yapılmasına rağmen devamı halinde Anabayi bayinin statüsünü değiştirmeye, bayilik primlerini sona erdirmeye, bayiliğini iptal ettirmeye hiçbir ihtarla gerek duymadan tek taraflı yetkilidir. ..." şeklinde sözleşmelerde yer alması talep edilen hususun sadece bir talep olarak

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2012/428

Karar No : 2018/3022

kaldığı ve hayata geçirilmediği tespit edilmiştir.

Yön A.Ş.'de yapılan yerinde incelemede Yön A.Ş.'nin 2011 yılında çeşitli bayilerle yapmayı planladığı görüşmelerde hangi konuları konuşmayı düşündüğünü gösterir belge bulunmuştur. Belgede Yön A.Ş.'nin yapacağı görüşmelerde bütün bayilerden fiyat istikrarına riayet etmelerini de isteyeceği ifade edilmektedir.

Bellonanın bağlı olduğu Boydak Grubunun bir diğer markası olan İstikbal hakkında yakın zamanda yapılan ve 16.12.2010 tarih ve 10-78/1624-624 sayılı Kurul kararına konu edilen incelemeye yer vermek gerekmektedir. İlgili kararda Boydak Holdingin kontrolünde bulunan İstikbal Mobilya Sanayi ve Ticaret A.Ş. (İstikbal) hakkında açılan ve bu inceleme ile benzer hususlar içeren önaraştırmada İstikbalin ana bayi ve bayileriyle yaptıkları sözleşmelerin bayilerin satış fiyatlarına ilişkin kısmının değiştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu karar sonrası Boydak Holding aynı pazarda faaliyet gösteren farklı markalar olması dolayısıyla Bellona için imzalanan bayilik anlaşmalarında da benzer adımlar atmaya karar vermiş olup 2011 yılı içerisinde, eskiden düzenlenmiş olan sözleşmelerin yerine bir örneği dosya mevcudunda bulunan yeni sözleşmelerin akdedildiği anlaşılmıştır..." değerlendirmesine yer verildiği görülmektedir.

Öncelikle, Bellonanın bağlı olduğu Boydak Grubunun bir diğer markası olan İstikbal hakkında yapılan ve 16/12/2010 tarih ve 10-78/1624-624 sayılı Kurul kararına konu incelemenin ardından Boydak Grubunun rekabete uygun davranmaya başladığı dava konusu Kurul kararında ifade edilerek bu husus soruşturma açılmamasına gerekçe olarak gösterilmekteyse de teşebbüsün ihlâl son vermesinin soruşturma açılmaması için bir gerekçe olamayacağı; öte yandan, bayilik sözleşmelerinin de İstikbale ilişkin alınan Kurul kararından sonra değiştirildiği, bu değişiklikten önceki sözleşme hükümlerinin de bu çerçevede ele alınarak 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında yeniden bir değerlendirmeye tâbi tutulması gerektiği açıktır. Bunlarla birlikte, Kurul tarafından, rekabet ihlâli oluşturması bakımından yatay anlaşmalarla dikey anlaşmalar arasında benimsendiği iddia edilen yaklaşım farklılığının, soruşturma açılmaması için bir gerekçe teşkil etmesi yasal düzenlemeler karşısında kabul edilebilir görülmemektedir.

Kanunun yukarıda yer verilen düzenlemelerine göre, yeterli bilgi ve belge varsa doğrudan soruşturma açılmasına karar verilebileceği, doğrudan soruşturma açılmasına yetecek bilgi ve belge bulunmadığı hâllerde ise daha fazla bilgi veya belge elde edebilmek için önaraştırma yapılabileceği ve önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgi ve deliller ile önaraştırma raporunun Kurulca değerlendirilerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar verilebileceği, bu iki karar türünden birini verme hususunda Rekabet Kurulu'nun takdir yetkisinin bulunduğu ve bu yetkinin 4054 sayılı Kanun'un 1. maddesinde belirtilen amaçları gerçekleştirme hedefi doğrultusunda kullanılması gerektiği açıktır.

Bu bağlamda, önaraştırma sonucunda rekabet kurallarını ihlâl eden eylem, karar ve anlaşmaların söz konusu olmadığına hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkması hâlinde Kurul'ca soruşturma açılmamasına karar verileceği, ancak önaraştırma sonucu elde edilen bilgi ve delillerin bu sonuca ulaşmaya elverişli olmaması veya yetersizliği hâlinde ise

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2012/428

Karar No : 2018/3022

soruşturma açılmasına karar verilmesi gerektiği konusunda duraksamaya yer yoktur.

Başka bir anlatımla, ihbar ve şikâyet başvurularında ileri sürülen iddia ve deliller ile re'sen araştırma sonucunda elde edilen bilgi ve bulguların noksan olduğu ve dolayısıyla önaraştırmaya konu edilen olayın soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı yönünde kesin bir kanaate ulaşmaya yetecek ölçüde aydınlatılmadığı hâllerde, Kurulca soruşturma açılmasına karar verilerek 4054 sayılı Kanun'un 43. ve devamı maddelerinde düzenlenen idarî usulün uygulanması sonucunda yapılacak değerlendirmenin 48. maddede öngörülen nihaî kararlar sonuçlandırılması gerekir.

Aksi takdirde rekabet kurallarının ihlâl edildiğine ilişkin iddialar açıklığa kavuşmadan soruşturma açılmaması yönünde alınan kararın rekabetin korunması amacına hizmet etmeyeceği kuşkusuzdur.

Bütün bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde, Kurul'ca yapılacak incelemelerde yeterince tatminkâr bilgi ve belgelere ulaşılarak bir değerlendirme yapılması gerekirken, soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikâyetin reddine yönelik Kurul kararında hukuka uygunluk görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

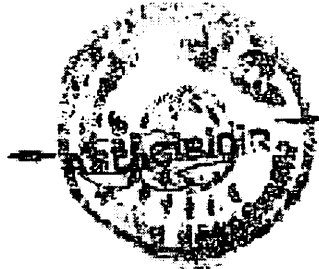
Açıklanan nedenlerle;

1. Rekabet Kurulu'nun 02/11/2011 tarih ve 11-55/1434-509 sayılı kararının **İPTALİNE**,
2. Ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 206,30-TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,
3. Davalı idare yanında müdahiller tarafından yapılan ayrıntısı aşağıda gösterilen yargılama giderlerinin müdahiller üzerinde bırakılmasına,
4. Posta giderleri avansından artan tutarların kararın kesinleşmesinden sonra davacıya ve davalı idare yanında müdahillere ayrı ayrı iadesine,
5. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 31/10/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat	Zümrüt	Dr. Hasan	Doç. Dr. Gürsel	İlker
ÖZGÜR	ÖDEN	GÜL	ÖZKAN	SERT

YARGILAMA GİDERLERİ (DAVACI) :

Başvuru Harcı	: 32,40-TL
Karar Harcı	: 43,90-TL
Posta Gideri	: 130,00-TL
TOPLAM	:206,30-TL

10/11

T.C.

**DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE**

Esas No : 2012/428

Karar No : 2018/3022

MÜDAHİL YARGILAMA GİDERLERİ (Yön A.Ş.) :

Toplam Harç : 60,40-TL

Posta Gideri : 28,00-TL

TOPLAM : 88,40-TL

MÜDAHİL YARGILAMA GİDERLERİ (Boydak Holding A.Ş.) :

Toplam Harç : 60,40-TL

Posta Gideri : 28,00-TL

TOPLAM : 88,40-TL

MÜDAHİL YARGILAMA GİDERLERİ (Boytaş A.Ş.) :

Toplam Harç : 60,40-TL

Posta Gideri : 28,00-TL

TOPLAM : 88,40-TL

